

ระบบการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา

*รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ โลจายะ

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า ในบรรดาการเลือกตั้งประธานาธิบดีที่เป็นทั้งประมุขและเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารของประเทศนั้น การเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาเรียกร้องความสนใจจากผู้คนทั่วโลกได้มากที่สุด ทั้งนี้เห็นได้จากการรณรงค์หาเสียงของบรรดาผู้เสนอตัวสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาที่สอพลอในทุกประเภทในประเทศต่างๆ ทั่วโลกต่างพากันประโคมข่าวทั้งที่ยังเหลือเวลาอีกหลายเดือนจึงจะถึงเวลาที่ประชาชนชาวอเมริกันไปออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง

การที่ผู้คนทั่วโลกให้ความสนใจกับการเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา คงมีใช่เพียงเพราะว่าสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศมหาอำนาจในทางการเมืองและในทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่คงเป็นเพราะการรณรงค์หาเสียงของบรรดาผู้เสนอตัวเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีมีลักษณะที่ชวนให้ตื่นเต้นเร้าใจแก่บุคคลที่สนใจติดตามข่าวคราวการเลือกตั้ง ไม่ว่าบุคคลดังกล่าวจะเป็นชาวอเมริกันหรือชาวต่างประเทศ

อย่างไรก็ตามกระบวนการเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกามีลักษณะที่ค่อนข้างจะสลับซับซ้อนและมีขั้นตอนหลายขั้นตอน ผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับระบอบการเมืองการปกครองของสหรัฐ

อเมริกาย่อมอาจสับสนได้ บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อคลี่คลายความสับสนดังกล่าว และเสนอข้อมูลเพิ่มเติมแก่ผู้ที่สนใจระบบการเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา

ระบบการเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา มีหลักการพื้นฐานที่สำคัญอยู่ 2 ประการ

หลักการสำคัญประการแรก ได้แก่ โครงสร้างแบบสหพันธรัฐของสหรัฐอเมริกา ผู้เขียนรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา (รัฐธรรมนูญ ค.ศ. 1787 ของสหรัฐอเมริกาเป็นรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรฉบับเก่าแก่ที่สุดของโลกที่ยังใช้บังคับอยู่จนปัจจุบันนี้) ประสงค์ให้มลรัฐทุกมลรัฐมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งประธานาธิบดี ดังนั้น รัฐธรรมนูญจึงกำหนดให้มลรัฐทุกมลรัฐมีส่วนร่วมในการชี้ขาดครั้งสุดท้ายว่า ผู้สมัครฯ คนใดสมควรเป็นประธานาธิบดี โดยการที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้การเลือกตั้งประธานาธิบดีเป็นการเลือกตั้งทางอ้อม กล่าวคือ ประชาชนเลือกผู้แทนของมลรัฐ (ผู้แทนของมลรัฐดังกล่าวนี้ เรียกว่า “คณะผู้เลือกตั้ง” (Electoral College หรือ EC) หลังจากนั้นผู้แทนของมลรัฐหรือ “คณะผู้เลือกตั้ง” จึงไปเลือกประธานาธิบดีอีกทอดหนึ่ง

*รองศาสตราจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต : นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, Doctorat D' Universite' de Nice, France.

หลักการสำคัญอีกประการหนึ่ง ได้แก่ วิธีการนับคะแนน กล่าวคือ ตามระบบการเลือกตั้งของสหรัฐอเมริกา การเลือกตั้งส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นระดับสหพันธ์ ระดับมลรัฐ หรือระดับการปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้วิธีการนับคะแนนแบบเสียงข้างมากธรรมดาแบบเดียว ซึ่งเป็นระบบเลือกตั้งที่เกือบทุกระบบพรรคการเมืองแบบสองพรรค อันได้แก่ พรรคเดโมแครท และพรรครีพับลิกัน

หลักการพื้นฐานของระบบการเลือกตั้งดังกล่าวนี้กลายเป็นหลักการสำคัญที่กำหนดเงื่อนไขทางการเมืองต่อบุคคลทั้งหลายที่หมายมั่นต้องการสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา กล่าวคือ

ประการแรกบุคคลที่ต้องการได้รับชัยชนะในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา จะต้องได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง จากเดโมแครทหรือรีพับลิกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งพรรคเดโมแครทหรือพรรครีพับลิกันต้องส่งบุคคลดังกล่าวสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรค

ประการที่สอง บุคคลดังกล่าวต้องเคยได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ เช่น เคยได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาซีเนท หรือเป็นผู้ว่าการมลรัฐ (ก่อนได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี อีโอดอร์ รูสเวลท์ วิลสัน คูลิดจ์ เอฟ ดี รูสเวลท์ จิมมี คาร์เทอร์ โรนัลด์ รีแกน และรวมทั้ง บิล คลินตัน ล้วนแต่เคยเป็นผู้ว่าการมลรัฐมาก่อนทั้งสิ้น) เว้นแต่บุคคลที่มากด้วยบารมี มีบุคลิกพิเศษ อย่างเช่น พลเอกไอแซชเซน ฮาวร์ เป็นต้น ที่ไม่เคยได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมาก่อน

1. การคัดเลือกบุคคลที่พรรคการเมืองจะส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี

รัฐธรรมนูญ ค.ศ.1787 ของสหรัฐอเมริกา ไม่ได้วางข้อกำหนดเกี่ยวกับพรรคการเมืองไว้อย่างใด

พรรคการเมืองเริ่มปรากฏตัวในการเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา เมื่อมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนที่สาม ซึ่งเป็นการแข่งขันชิงชัยกันระหว่าง จอห์น อัดัมส์ กับ โทมัส เจฟเฟอร์สัน โดยมีพรรค “เฟเดอร์ลลิสต์” สนับสนุน จอห์น อัดัมส์ และ “เดโมแครท-รีพับลิกัน” สนับสนุน โทมัส เจฟเฟอร์สัน

การเลือกตั้งประธานาธิบดีในช่วงระยะเวลา ปี ค.ศ. 1804 - 1828 บรรดาสมาชิกสภา-คองเกรส (ชื่อรัฐสภาของสหรัฐอเมริกา) ของแต่ละพรรคการเมืองต่างประชุมกันเพื่อคัดเลือกตัวบุคคลที่พรรคการเมืองจะส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี

ต่อมาในการเลือกตั้งประธานาธิบดี เมื่อปี ค.ศ. 1832 สมาชิกพรรคการเมืองที่มีได้เป็นสมาชิกสภาคองเกรสต่างเรียกร้องขอมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี พรรคเดโมแครทจึงริเริ่มให้มีการประชุมระดับชาติของพรรค (National Convention) ขึ้นเป็นครั้งแรกที่เมืองบัลติมอร์ เพื่อเปิดโอกาสให้ตัวแทนของพรรคจากทุกมลรัฐที่มีได้เป็นสมาชิกสภาคองเกรสเข้าร่วมประชุมกำหนดตัวบุคคลที่พรรคจะส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี

ส่วนพรรครีพับลิกันจัดให้มีการประชุมระดับชาติของพรรค (National Convention) เป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1856 ที่เมืองฟิลาเดลเฟีย (การประชุมระดับชาติของพรรครีพับลิกันในปี ค.ศ. 2000 นี้ ก็กระทำกันที่เมืองฟิลาเดลเฟีย)

นับจากนั้นเป็นต้นมา พรรคเดโมแครท และพรรครีพับลิกัน (สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีระบบพรรคการเมืองแบบสองพรรค คือ มีเพียงผู้สมัครในนามพรรคเดโมแครทและพรรครีพับลิกัน เท่านั้นที่ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีทั้งที่ในความเป็นจริงของระบบการเมืองสหรัฐอเมริกายังมีพรรคการเมืองอื่นอีก เช่น ในการเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาเมื่อ ค.ศ. 1992 นอกจากผู้สมัครฯ จากพรรคเดโมแครท และพรรครีพับลิกันแล้วยังมีผู้สมัครจากพรรคอิสระภาพ และจากพรรคพันธมิตร และมีผู้สมัครที่ไม่สังกัดพรรคการเมืองอีกด้วย) ต่างก็ยึดถือเป็นประเพณีปฏิบัติในการจัดให้มี “เนชั่นแนล คอนเวนชัน”

เพื่อให้ผู้แทนของพรรคจากทุกมลรัฐเข้าร่วมประชุมพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครฯ (ศาลสูงมีคำพิพากษารับรองสถานะในทางกฎหมายของการประชุม “เนชั่นแนล คอนเวนชัน” ไว้ในคดี Ripon Society V. National Republican Party (1976)

1.1 การประชุมเนชั่นแนลคอนเวนชัน
ของทั้งสองพรรคการเมือง พรรคเดโมแครทและพรรครีพับลิกันต่างก็จัดให้มีการประชุม “เนชั่นแนล คอนเวนชัน” ทุกสี่ปี (ในปีที่มีการเลือกตั้งประธานาธิบดี) เพื่อกำหนดตัวบุคคลที่พรรคการเมืองทั้งสองพรรคจะส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี

พรรคการเมืองทั้งสองพรรคจะเลือกเมืองที่จัดประชุมคอนเวนชันอย่างพิถีพิถัน เนื่องจากต้องการให้ชาวอเมริกันทั่วประเทศมีความประทับใจในการประชุมของพรรค ซึ่งเท่ากับเป็นการโฆษณาหาเสียงให้กับผู้สมัครฯ ของพรรคไปด้วยในตัว

การประชุมคอนเวนชันใช้เวลาประมาณ 4 วัน ตามประเพณีปฏิบัติแล้ว พรรคการเมืองที่ไม่ได้เป็นฝ่ายรัฐบาลจะจัดให้มีการประชุมก่อน คือ จัด

ในเดือนกรกฎาคม และพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลจะจัดในเดือนสิงหาคม

แต่เดิมนั้น บุคคลที่พรรคเดโมแครทจะส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี ต้องได้รับความเห็นชอบจำนวนสองในสามของบรรดาผู้เข้าร่วมประชุมคอนเวนชันของพรรค แต่ในปัจจุบันนี้ ทั้งสองพรรคการเมืองต่างกำหนดให้บุคคลที่พรรคจะส่งเข้าสมัครฯฯ ได้รับเสียงข้างมากเด็ดขาดจากที่ประชุมคอนเวนชันก็เป็นการเพียงพอแล้ว

ประเพณีปฏิบัติที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรคเดโมแครท และพรรครีพับลิกันต้องได้รับความเห็นชอบจาก “เนชั่นแนล คอนเวนชัน” ของพรรคนี้ไม่มีการยกเว้นแม้แต่ผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี และประสงค์ที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีอีกรวาระหนึ่งก็ตาม

การสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในวาระที่สองของประธานาธิบดีคาร์เตอร์ในปี ค.ศ. 1986 ประธานาธิบดีคาร์เตอร์เองก็ต้องแข่งขันกับนักการเมืองคนอื่นใน “เนชั่นแนล คอนเวนชัน” ของพรรคเดโมแครท ตามปกติแล้วที่ประชุมของพรรคมักจะให้ความเห็นชอบกับการสมัครเพื่อดำรงตำแหน่งต่อเป็นวาระที่สองของประธานาธิบดี คงมีเพียงครั้งเดียวในประวัติศาสตร์การเมืองของสหรัฐอเมริกาที่ประธานาธิบดีเพียซ (Pierce) ไม่ได้ได้รับความเห็นชอบจาก “เนชั่นแนล คอนเวนชัน” ของพรรคเดโมแครทในปี ค.ศ. 1856

1.2 โครงสร้างของ เนชั่นแนล คอนเวนชัน (ผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมและระบบการออกเสียงลงคะแนน) ธรรมนูญของพรรคการเมืองทั้งสองพรรคกำหนดไว้ชัดเจนว่า ผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนใน “เนชั่นแนล คอนเวนชัน” ของพรรคได้แก่บุคคลใด ศาลสูงเคยมีคำ

พิพากษาในคดี Democratic Party of the U.S. V. La Folette (1981) ว่าพรรคการเมืองมีเสรีภาพเต็มที่ในการวางข้อกำหนดเกี่ยวกับผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมคอนเวนชันของพรรค

นับตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1984 เป็นต้นมา พรรคเดโมแครตกำหนดแบ่งประเภทตัวแทนของพรรคจากมลรัฐต่างๆ ที่จะเข้าร่วมประชุมคอนเวนชันออกเป็น 2 ประเภท คือ “ตัวแทนที่มีพันธะ” และ “ตัวแทนที่ไม่มีพันธะ”

ตัวแทนที่มีพันธะ ได้แก่ ตัวแทนของพรรคจากมลรัฐที่ได้รับเลือกตั้งให้มาเข้าร่วมประชุมคอนเวนชัน โดยมีพันธะหรือมีข้อผูกพันว่าจะต้องออกเสียงลงคะแนนสนับสนุนบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อให้พรรคส่งบุคคลดังกล่าวสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี

ตัวแทนที่ไม่มีพันธะหรือตัวแทนพิเศษ ได้แก่ บรรดาสมาชิกสภาองเกรส ผู้ว่าการมลรัฐ หรือนายกเทศมนตรีของนครขนาดใหญ่ ที่เป็นสมาชิกของพรรค และคณะกรรมการของพรรค จากมลรัฐต่าง ๆ

การประชุมคอนเวนชันของพรรคเดโมแครตที่จัดขึ้นที่นครนิวยอร์ก เมื่อ ค.ศ. 1992 มีตัวแทนที่มีพันธะจำนวน 3,517 คน และตัวแทนที่ไม่มีพันธะจำนวน 772 คนเข้าร่วมประชุม

ส่วนพรรครีพับลิกันนั้น ตั้งแต่ ค.ศ. 1976 เป็นต้นมา กำหนดให้ผู้ที่มิสืบทอดเสียงลงคะแนนในที่ประชุมไว้เฉพาะตัวแทนที่มีพันธะเท่านั้น ในการประชุมคอนเวนชันของพรรครีพับลิกันซึ่งจัดขึ้นที่เมืองฮุสตัน ในมลรัฐเท็กซัส เมื่อ ค.ศ. 1992 มีตัวแทนของพรรคจากมลรัฐต่าง ๆ มาเข้าร่วมประชุมจำนวน 2,227 คน

(1) จำนวนของตัวแทนของพรรคจากมลรัฐต่าง ๆ ตัวแทนของพรรคของแต่ละมลรัฐนั้นจะมีจำนวนไม่เท่ากัน ธรรมนูญของพรรคการเมืองทั้งสองพรรคจะกำหนดจำนวนตัวแทนของพรรคจากมลรัฐต่าง ๆ ไว้ชัดเจน

ตัวแทนของพรรคเดโมแครตของแต่ละมลรัฐจะมีจำนวนเท่าใดนั้น สัมพันธ์กับองค์ประกอบ 2 ประการ

ประการแรก ได้แก่ จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งของมลรัฐนั้น ๆ

ประการที่สอง ได้แก่ ผลของการออกเสียงลงคะแนนในการเลือกตั้งประธานาธิบดี 3 ครั้งที่ผ่านมาของประชาชนในมลรัฐนั้น ๆ

อนึ่ง ตัวแทนของมลรัฐที่เข้าร่วมประชุมคอนเวนชันจะต้องมีอัตราส่วนตัวแทนชายหญิงเท่ากัน

ตัวแทนของพรรครีพับลิกันของแต่ละมลรัฐจะมีจำนวนเท่าใดนั้น มีหลักการที่ใช้ในการพิจารณาอยู่ 3 ประการ คือ

- จำนวนของเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในมลรัฐนั้น ๆ

- ผลของการเลือกตั้งประธานาธิบดีที่พรรครีพับลิกันได้รับชัยชนะในมลรัฐดังกล่าวในการเลือกตั้งครั้งที่แล้ว ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรคได้รับคะแนนเสียงในอัตราร้อยละเท่าใด

- จำนวนของสมาชิกพรรครีพับลิกันที่มีตำแหน่งสำคัญซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในมลรัฐนั้น ๆ (สมาชิกสภาองเกรส ผู้ว่าการมลรัฐ นายกเทศมนตรี ฯลฯ)

(2) วิธีการคัดเลือกตัวแทนของพรรคจากมลรัฐ รูปแบบในการคัดเลือกตัวแทนของพรรคจาก มลรัฐเพื่อไปเข้าร่วมประชุมคอนเวนชันนั้น เป็น

ไปตามกฎหมายของมลรัฐและข้อบังคับของพรรคการเมือง ในกรณีที่ข้อบังคับของพรรคการเมืองขัดแย้งกับกฎหมายของมลรัฐศาลสูงได้เคยมีคำพิพากษาว่า พรรคการเมืองมีสิทธิเสรีภาพเต็มที่ในการกำหนดกฎเกณฑ์ขึ้นใช้บังคับภายในพรรค (คดี Cousins V. wigoda (1975))

ในปัจจุบันนี้ พรรคเดโมแครตและพรรคริพับลิกันใช้วิธีการคัดเลือกตัวแทนของพรรค ดังต่อไปนี้

ก. การคัดเลือกตัวแทนโดยวิธีการโคคัส (CAUCUS) วิธีการ “โคคัส” เป็นวิธีการเลือกตั้งทางอ้อมที่กระทำกันในแวดวงจำกัดเฉพาะผู้ที่เป็สมาชิกพรรคเท่านั้น

กล่าวคือ สมาชิกพรรค (เดโมแครตหรือริพับลิกัน) ในแต่ละเขต County เลือกตัวแทนจากสำนักงานจัดการเลือกตั้งของพรรค (Precint) เพื่อให้ตัวแทนดังกล่าวไปเข้าร่วมประชุมคอนเวนชันของเขตเคาน์ตี เพื่อเลือกตัวแทนของเขตเคาน์ตี โดยเป็นการเลือกตั้งแบบสัดส่วน

หลังจากนั้นตัวแทนของทุกเขต County ก็ไปเข้าร่วมประชุม “คอนเวนชันของมลรัฐ” เพื่อเลือกตั้งตัวแทนของมลรัฐไปเข้าร่วมประชุม “คอนเวนชันระดับชาติ”

ระบบการคัดเลือกตัวแทนของมลรัฐโดยวิธีการ “โคคัส” ดังกล่าวนี้อื้ออานวยความได้เปรียบแก่คณะกรรมการของพรรคในระดับ County และมลรัฐ ทำให้คณะกรรมการของพรรคในระดับ County และในระดับมลรัฐมีอิทธิพลในการกำหนดตัวแทนของมลรัฐที่จะเข้าไปร่วมประชุมคอนเวนชัน การคัดเลือกตัวแทนโดยวิธีการ “โคคัส” จึงเลื่อมความนิยม

ข. การหยั่งเสียงเบื้องต้น (PRIMARIES) ได้แก่ วิธีการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีสิทธิออก

เสียงเลือกตั้งไปออกเสียงลงคะแนนในทำนองเดียวกับการเลือกตั้งที่แท้จริง เพื่อเลือกตัวแทนไปเข้าร่วมประชุมคอนเวนชันของพรรค ในปัจจุบันนี้ทั้งพรรคเดโมแครต และพรรคริพับลิกัน ใน 39 มลรัฐ ใช้วิธีการหยั่งเสียงเบื้องต้นคัดเลือกตัวแทนของพรรคไปเข้าร่วมประชุมคอนเวนชัน

การออกเสียงลงคะแนนของประชาชนในการหยั่งเสียงเบื้องต้น เป็นการออกเสียงลงคะแนนรอบเดียว โดยถือผลการนับคะแนนตามบัญชีรายชื่อที่ได้คะแนนเสียงมากที่สุด เป็นบัญชีรายชื่อที่ได้รับเลือกตั้ง กล่าวอีกนัยหนึ่ง บัญชีรายชื่อใดได้คะแนนเสียงมากที่สุด ก็ถือว่าบุคคลตามบัญชีรายชื่อนั้นทั้งหมดทุกคนได้รับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของพรรคการเมืองจากมลรัฐที่จัดให้มีการหยั่งเสียงเบื้องต้น เพื่อไปเข้าร่วมประชุม “คอนเวนชัน” ระดับชาติของพรรคการเมืองดังกล่าวหรืออาจเป็นการนับคะแนนแบบสัดส่วน กล่าวคือ มีการแบ่งจำนวนตัวแทนของพรรคจากมลรัฐที่จะไปเข้าร่วมประชุม “คอนเวนชัน” ตามสัดส่วนของคะแนนที่บัญชีรายชื่อแต่ละบัญชีได้รับ โดยอาจมีการกำหนดคะแนนขั้นต่ำไว้ บัญชีรายชื่อใดได้คะแนนเสียงน้อยกว่าคะแนนขั้นต่ำให้ถือว่าไม่มีผู้ใดในบัญชีรายชื่อนั้นได้รับเลือกตั้งเป็นตัวแทนไปเข้าร่วมประชุม “คอนเวนชัน”

การหยั่งเสียงเบื้องต้นในมลรัฐที่มีการนับคะแนนแบบสัดส่วนนั้น พรรคเดโมแครตกำหนดคะแนนขั้นต่ำไว้ 20% ของผู้ที่มาออกเสียงลงคะแนน อย่างไรก็ตามแล้วทั้งพรรคเดโมแครตและพรรคริพับลิกันต่างก็ถือผลการนับคะแนนตามบัญชีรายชื่อที่ได้คะแนนเสียงมากที่สุด

เหตุที่มีการเรียกการเลือกตั้งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้แทนของพรรคการเมืองจากมลรัฐไปร่วมประชุมคอนเวนชันว่า “การหยั่งเสียงเบื้องต้น” (Primaries) เนื่องจากว่า ผลของการเลือกตั้งในการ

หยั่งเสียงเบื้องต้นทำให้ทราบได้ว่า ผู้ที่เสนอตัวเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรค ผู้ใดที่ได้รับความนิยมจากประชาชนมากกว่าผู้เสนอตัวคนอื่น ๆ ในมลรัฐหนึ่ง ๆ และเมื่อมีการหยั่งเสียงเบื้องต้นในมลรัฐส่วนใหญ่ของสหรัฐอเมริกาแล้ว ก็ทำให้ทราบได้ว่าผู้เสนอตัวเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรคเดโมแครทและพรรครีพับลิกัน ผู้ใดที่ได้รับความนิยมมากที่สุดจากประชาชนชาวอเมริกันส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งทำให้พรรคการเมืองมีความมั่นใจในการสนับสนุนให้บุคคลดังกล่าวสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรคต่อไป

กระบวนการในการหยั่งเสียงเบื้องต้นของมลรัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้เสนอตัวเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรคเดโมแครทและรีพับลิกัน และเสนอตัวให้ประชาชนพิจารณาในการเลือกตั้งแบบหยั่งเสียงเบื้องต้น ได้แก่ การที่ผู้เสนอตัว ฯลฯ ต้องจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลให้ครบจำนวนผู้แทนของพรรคจากมลรัฐที่มีสิทธิเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมคอนเวนชันของพรรค ซึ่งแต่ละมลรัฐจะมีจำนวนผู้แทนไม่เท่ากัน เช่น พรรคเดโมแครทแห่งมลรัฐโอเรกอนมีสิทธิส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมคอนเวนชัน 22 คน ดังนี้ ในการหยั่งเสียงเบื้องต้นของมลรัฐโอเรกอนผู้เสนอตัวเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของเดโมแครททุกคนก็ต้องจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลให้ครบจำนวน 22 คน โดยรายชื่อของบุคคลแต่ละบัญชีต้องไม่ซ้ำกัน คณะบุคคลที่มีรายชื่อตามบัญชีจะแสดงเจตนาให้ปรากฏต่อสาธารณชนว่า ถ้าคณะของเขาได้รับเลือกให้เป็นผู้แทนไปประชุมคอนเวนชันคณะของเขาจะออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมคอนเวนชันเพื่อเลือกบุคคลที่จัดทำบัญชีรายชื่อคณะของเขาเป็นตัวแทน

ของพรรคเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีต่อไป

สมมติว่าในการหยั่งเสียงเบื้องต้นของมลรัฐโอเรกอนมีผู้เสนอตัวสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรคเดโมแครท จำนวน 6 คน คือ ทอม พอล คริส สมิธ ฌอน และแฮรี่

ประชาชนในมลรัฐโอเรกอนก็จะมีบัญชีรายชื่อของคณะบุคคลที่เสนอตัวเป็นผู้แทนของพรรคเดโมแครทจากมลรัฐโอเรกอนเพื่อไปประชุมคอนเวนชัน 6 บัญชีด้วยกัน กล่าวคือ ทอม พอล คริส สมิธ ฌอน และแฮรี่ ต่างก็จัดทำบัญชีรายชื่อตัวแทนของพรรคจากมลรัฐโอเรกอนด้วยกันทุกคน บุคคลตามบัญชีรายชื่อตัวแทนของพรรคที่ทอมจัดทำขึ้นก็จะแสดงเจตนาารมณต่อประชาชนในมลรัฐโอเรกอนว่า ถ้าคนได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนของพรรคจากมลรัฐโอเรกอน ตนจะออกเสียงลงคะแนนเลือกทอมในที่ประชุมคอนเวนชันของพรรคเดโมแครท บุคคลตามบัญชีรายชื่อที่ พอล คริส สมิธ ฌอน และแฮรี่ ก็แสดงเจตนาารมณต่อประชาชนของมลรัฐโอเรกอนเช่นเดียวกับบุคคลตามบัญชีรายชื่อของทอม

ประชาชนจะเลือกบัญชีรายชื่อคณะบุคคลใดคณะบุคคลหนึ่ง ย่อมแล้วแต่ว่าประชาชนคนใดต้องการให้พรรคเดโมแครทส่งบุคคลใดเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี

ถ้าประชาชนต้องการให้พรรคเดโมแครทส่ง “ทอม” เป็นตัวแทนของพรรคเดโมแครท ประชาชนก็จะออกเสียงลงคะแนนเลือกบัญชีรายชื่อคณะบุคคลที่แสดงเจตนาให้ปรากฏต่อสาธารณะว่า ถ้าคณะของเขาได้รับเลือกเป็นผู้แทนของพรรคเดโมแครทจากมลรัฐโอเรกอน คณะของเขาจะออกเสียงลงคะแนนเลือก “ทอม” เป็นตัวแทนของเดโมแครทในที่ประชุมคอนเวนชัน

ด้วยเหตุดังนี้ ถ้าผลของการหยั่งเสียงเบื้องต้น ปรากฏว่า บัญชีรายชื่อของคณะบุคคลที่แสดงเจตนาว่าจะออกเสียงลงคะแนนสนับสนุน “ทอม” ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด ย่อมเป็นการแสดงให้เห็นในเบื้องต้นว่าประชาชนที่นิยมพรรคเดโมแครตต้องการให้ “ทอม” เป็นประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา (มีข้อสังเกตว่า ระบบการหยั่งเสียงเบื้องต้นเป็นการออกเสียงลงคะแนนรอบเดียว การที่บัญชีรายชื่อซึ่งสนับสนุน “ทอม” ได้รับคะแนนมากกว่าบัญชีรายชื่ออื่นๆ ไม่น่าจะมีนัยว่า “ทอม” คือบุคคลที่ประชาชนซึ่งสนับสนุนพรรคเดโมแครตส่วนใหญ่นิยม “ทอม” เว้นแต่ว่าบัญชีรายชื่อที่สนับสนุน “ทอม” ได้รับคะแนนเสียงข้างมากเด็ดขาด)

เพื่อความเข้าใจอันดีในระบบการหยั่งเสียงเบื้องต้นของการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา จึงขอตั้งสมมติฐานต่อไปว่า หลังจากการหยั่งเสียงเบื้องต้นของเดโมแครตในโอเรกอนแล้ว ก็มีการหยั่งเสียงเบื้องต้นในมลรัฐมอนทานา ซึ่งพรรคเดโมแครตแห่งมลรัฐมอนทานามีสิทธิที่จะส่งผู้แทนของพรรคไปเข้าร่วมประชุมคอนเวนชันจำนวน 15 คน

ผลของการหยั่งเสียงเบื้องต้นปรากฏว่า บัญชีรายชื่อที่สนับสนุน “ทอม” ในมลรัฐมอนทานาได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด ในขณะเดียวกัน บัญชีรายชื่อของ “ฌอน” ยังคงมีคะแนนที่รั้งท้าย เหมือนกับการเลือกตั้งที่มลรัฐโอเรกอน “ฌอน” จึงถอนตัวจากการหยั่งเสียงเบื้องต้น

หลังจากการหยั่งเสียงข้างต้นในมลรัฐมอนทานา “ทอม” มีคะแนนของผู้แทนจากมลรัฐโอเรกอนและมลรัฐมอนทานารวมกันแล้ว 37 คะแนน (22 + 15) แต่เนื่องจากผู้เสนอตัวคนอื่น ๆ ยังคงมีคะแนนเสียงที่ไม่ถึงห่างจาก “ทอม” มากนัก นอกจาก “ฌอน” ซึ่งได้ถอนตัวออกจากการ

เลือกตั้งไปแล้ว ดังนั้น จึงเหลือผู้เสนอตัวฯ อีก 5 คน แต่เมื่อมีการหยั่งเสียงข้างต้นผ่านไปอีก 10 มลรัฐ คงมีแต่บัญชีรายชื่อที่สนับสนุน “ทอม” และ “พอล” เท่านั้น ที่ผลัดกันได้คะแนนสูงสุด เป็นเหตุให้ คริส สมิธ และ แฮร์รี ถอนตัวออกจากการหยั่งเสียงเบื้องต้น คงเหลือเพียงทอมและพอลเท่านั้น

ต่อมาเมื่อมีการหยั่งเสียงขั้นต้นในมลรัฐเนวาดา ซึ่งเป็นมลรัฐที่ 35 ที่ยอมรับให้มีการเลือกตัวแทนของพรรคแห่งมลรัฐด้วยการหยั่งเสียงเบื้องต้น ผลของการหยั่งเสียงข้างต้นปรากฏว่าบัญชีรายชื่อที่สนับสนุนทอมได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด เป็นเหตุให้ทอมมีบัญชีรายชื่อของตัวแทนแห่งมลรัฐต่างๆ ที่สนับสนุนทอมในคอนเวนชัน มีจำนวนเกินกว่าครึ่งของตัวแทนที่จะเข้าร่วมประชุม และมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งบุคคลที่พรรคจะส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี

ด้วยเหตุดังนี้ ในปัจจุบันนี้การหยั่งเสียงเบื้องต้นจึงทำให้ที่ประชุมคอนเวนชันเป็นเพียงที่ประชุมที่มีบทบาทสำหรับการประกาศเป็นพิธีการว่าพรรค (เดโมแครตหรือรีพับลิกัน) จะเสนอบุคคลใดเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรค เนื่องจากผลของการหยั่งเสียงเบื้องต้นในมลรัฐต่างทำให้ประชาชนทราบล่วงหน้าก่อนที่จะมีการประชุมคอนเวนชันของพรรคการเมืองทั้งสองพรรคว่า บุคคลใดเป็นบุคคลที่ได้รับคะแนนเสียงจากการหยั่งเสียงข้างต้นเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนตัวแทนของพรรคจากมลรัฐต่าง ๆ ที่จะไปเข้าร่วมประชุมคอนเวนชันของพรรค

ใน ค.ศ. 1992 ทั้งพรรคเดโมแครตและรีพับลิกันต่างจัดให้มีการหยั่งเสียงเบื้องต้นใน 39 มลรัฐ โดยมีประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งไปใช้สิทธิลงคะแนนมากกว่า 33 ล้านคน คงมีเพียง 11 รัฐที่ยังคงใช้วิธีการโคคัสในการเลือกตัวแทนไปเข้าร่วมประชุมคอนเวนชันของพรรคการเมือง

ตามประเพณีปฏิบัติของพรรคการเมืองทั้งสองพรรค การหยั่งเสียงเบื้องต้นจะทำการเป็นครั้งแรกที่รัฐนิวแฮมเชียร์ และการเลือกตั้งตัวแทนตามวิธีการโคคัสจะทำการเป็นครั้งแรกในมลรัฐไอโอวา

หลังจากนั้นก็จะมีการหยั่งเสียงเบื้องต้นในมลรัฐต่างๆ ทางใต้ ซึ่งจะทำการพร้อมๆ กันในวันอังคารของเดือนมีนาคม (Super Tuesday) ซึ่งผลของการหยั่งเสียงที่จัดขึ้นในมลรัฐภาคใต้ดังกล่าวนี้จะทำให้ผู้เสนอตัวเป็นตัวแทนของพรรคเพื่อสมัครรับเลือกตั้ง ฯลฯ บางคนประกาศถอนตัว เนื่องจากผลของการหยั่งเสียงเบื้องต้นที่ผ่านมาในมลรัฐต่างๆ แสดงให้เห็นว่าเขาไม่มีทางที่จะได้คะแนนเสียงเพียงพอที่พรรคจะส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี

การหยั่งเสียงเบื้องต้นที่กระทำกันเป็นครั้งสุดท้าย ตามปกติแล้วมักจะกระทำกันในมลรัฐแคลิฟอร์เนียในเดือนมิถุนายน ซึ่งจะเหลือจำนวนผู้เสนอตัวเพียงไม่กี่คน โดยทั่วไปแล้วจะเหลือเพียง 2 คนเท่านั้น

1.3 การสนับสนุนค่าใช้จ่ายของรัฐต่อพรรคการเมือง นับตั้งแต่มีการประกาศใช้กฎหมาย Federal Election Campaign Act ตั้งแต่ ค.ศ. 1971 เป็นต้นมา รัฐบาลกลางได้จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง โดยให้กองทุนดังกล่าวอยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งสหพันธ์ (FEDERAL ELECTION COMMISSION)

คณะกรรมการดังกล่าวนี้มีจำนวน 8 คน กรรมการ 3 คน เป็นสมาชิกพรรคเดโมแครต และอีก 3 คน เป็นสมาชิกพรรคริพับลิกัน โดยได้รับแต่งตั้งจากประธานาธิบดีและมีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี ส่วนกรรมการอีก 2 คน เป็นกรรมการโดยตำแหน่งที่ไม่มีสิทธิออกเสียงในที่

ประชุมคณะกรรมการ ได้แก่ เลขาธิการของสภาผู้แทนราษฎรและสภาซีเนท

คณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งสหพันธ์ (FEC.) มีหน้าที่บริหารกองทุนเพื่อการเลือกตั้งประธานาธิบดี

กองทุนดังกล่าวนี้มีรายได้จากการบริจาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้บริจาคที่เป็นผู้เสียภาษีเงินได้ ซึ่งเลือกบริจาคเงินจำนวน 1 ดอลลาร์ให้แก่กองทุนจากยอดเงินที่ต้องเสียภาษีเงินได้ให้แก่รัฐ (UNITED STATES CODE, TITRE 26, 6096)

ใน ค.ศ. 1992 มีผู้เสียภาษีเงินได้จำนวน 18 % บริจาคเงินจำนวน 29.6 พันล้านดอลลาร์ให้แก่กองทุน เนื่องจากยอดเงินบริจาคไม่เพียงแก่การใช้จ่ายของกองทุน รัฐบาลสหพันธ์จึงบัญญัติกฎหมายเพื่อยอดเงินที่ผู้เสียภาษีเงินได้ที่ต้องการบริจาคให้แก่กองทุนเป็นคนละ 3 ดอลลาร์ต่อปี

(1) การรับเงินบริจาคจากเอกชน บรรดาผู้ที่เสนอตัวสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรคการเมือง อาจยื่นคำขอรับเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่ง สหพันธ์เพื่อใช้ในการหาเสียงของกลุ่มบุคคลที่สนับสนุนตนให้ได้รับการเลือกตั้งเป็นตัวแทนไปเข้าร่วมประชุมคอนเวนชันของพรรค ถ้าหากว่าผู้ที่เสนอตัวดังกล่าวนั้นได้รับเงินบริจาคจากเอกชนเป็นจำนวนเงินเกินกว่า 100,000 ดอลลาร์ขึ้นไป

การสนับสนุนค่าใช้จ่ายของรัฐในการหาเสียงของผู้เสนอตัว ฯลฯ นั้น มีหลักการว่าบริจาคเงินช่วยเหลือของเอกชนที่มีต่อผู้เสนอตัว ฯลฯ ซึ่งเป็นเช็คทุกรายนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งสหพันธ์จะจ่ายเงินสนับสนุนของรัฐสมทบให้อีกในจำนวนที่เท่ากัน

อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนค่าใช้จ่ายของรัฐในการหาเสียงของผู้เสนอตัว ฯลฯ มีข้อจำกัดอยู่ 3 ประการ คือ

ประการแรก ในกรณีที่ผู้เสนอตัว ฯลฯ ได้รับคะแนนเสียงจากการหยั่งเสียงเบื้องต้น หรือจากการเลือกตั้งแบบ “โคคัส” ในมลรัฐในมลรัฐหนึ่งน้อยกว่า 10% ของผู้ที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ผู้เสนอตัว ฯลฯ ดังกล่าวหมดสิทธิที่จะได้รับเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากกองทุนอีกต่อไป

ประการที่สอง การให้เงินสนับสนุนแก่ผู้เสนอตัว ฯลฯ เพื่อใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียงในการหยั่งเสียงเบื้องต้นจะเกินกว่าจำนวนเงินที่กฎหมายกำหนดเพดานขั้นสูงสุดไว้ไม่ได้ ใน ค.ศ. 1992 กฎหมายกำหนดเพดานสูงสุดของจำนวนเงินที่กองทุนจะช่วยเหลือแก่ผู้เสนอตัว ฯลฯ ไว้ 13,500,000 ดอลลาร์

ประการที่สาม งบประมาณการใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียงของผู้เสนอตัว ฯลฯ ซึ่งต้องรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งสหพันธรัฐนั้น จะสูงเกินกว่าสองเท่าของเพดานสูงสุดที่กฎหมายกำหนดไว้ไม่ได้ (27,000,000 ดอลลาร์ ใน ค.ศ. 1992)

ระบบการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการหาเสียงของผู้เสนอตัว ฯลฯ ดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้เสนอตัว ฯลฯ ที่รวบรวมเงินบริจาครายเล็กรายน้อยจำนวนมากรายตั้งแต่หนึ่งฯ ได้เปรียบผู้เสนอตัว ฯลฯ รายอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ศาลสูงเคยมีคำพิพากษาว่าระบบการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายจากกองทุน ฯลฯ ไม่ขัดต่อหลักการความเสมอภาคแต่อย่างใด เนื่องจากกลไกของระบบไม่ได้ห้ามผู้เสนอตัว ฯลฯ ที่จะเสนอตัวในการหยั่งเสียงเบื้องต้นต่อไป และในทำนองเดียวกันก็ได้ห้ามประชาชนที่จะออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้เสนอตัว ฯลฯ ผู้ใด (BUCKLEY V. VALEO, 1976)

ใน ค.ศ. 1992 ผู้เสนอตัว ฯลฯ จากพรรคเดโมแครต (เจอรี่ บราวน์ คลินตัน ฮาร์ดีน เคอร์

และตองแกส) ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนรวมกันทั้งสิ้น 24 ล้านดอลลาร์ เพื่อใช้จ่ายในการโฆษณาหาเสียงในการหยั่งเสียงเบื้องต้น ในขณะที่ผู้เสนอตัว ฯลฯ ทั้งหมดมียอดเงินค่าใช้จ่ายในการโฆษณาหาเสียงทั้งหมดเป็นเงิน 79 ล้านดอลลาร์

ฝ่ายผู้เสนอตัวของรีพับลิกัน คือ นายบูซานและนายบูซได้รับเงินสนับสนุน 17 ล้านดอลลาร์ โดยมียอดเงินที่ใช้จ่ายในการโฆษณาหาเสียงทั้งหมดเป็นเงิน 54 ล้านดอลลาร์

(2) การให้เงินสนับสนุนของรัฐแก่การจัดประชุมคอนเวนชันของพรรคการเมือง คณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งสหพันธรัฐจะสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคอนเวนชันของพรรคการเมืองเมื่อได้รับการร้องขอการสนับสนุนจากคณะกรรมการระดับชาติของพรรคการเมืองดังกล่าว

พรรคการเมืองสำคัญทั้งสองพรรค คือ เดโมแครตและรีพับลิกันจะได้รับเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายจำนวนเท่ากัน ส่วนเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคอนเวนชันของพรรคการเมืองอื่นๆ นั้น คณะกรรมการฯ จะพิจารณาจากจำนวนคะแนนเสียงที่พรรคการเมืองดังกล่าวได้รับในการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งที่ผ่านมา โดยเทียบเคียงกับจำนวนคะแนนเสียงของพรรคเดโมแครต และพรรครีพับลิกัน

2. การรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้งประธานาธิบดี

หลังจากการประชุมคอนเวนชันของทั้งสองพรรคสิ้นสุดลง (ในฤดูร้อนของปีที่มีการเลือกตั้งประธานาธิบดี) การรณรงค์หาเสียงเพื่อช่วงชิงตำแหน่งประธานาธิบดีของผู้ที่พรรคส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีก็เริ่มขึ้น

ถึงแม้สหรัฐอเมริกาจะเป็นประเทศที่มีระบบพรรคการเมืองแบบสองพรรค แต่ในความเป็น

จริงทางการเมืองยังมีพรรคการเมืองอื่นๆ นอกจากพรรคเดโมแครทและพรรครีพับลิกัน ดังนั้นนอกจากผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีของพรรคเดโมแครทและพรรครีพับลิกันแล้ว ก็อาจมีผู้สมัครอื่นๆ ในนามของพรรคการเมืองอื่น แต่ผู้สมัครดังกล่าวไม่มีความหมายอย่างใดในทางการเมือง เนื่องจากประชาชนชาวอเมริกันส่วนใหญ่จะทุ่มเทความสนใจไปยังผู้สมัครของพรรคเดโมแครทและพรรครีพับลิกันเท่านั้น (เว้นแต่ในการเลือกตั้งประธานาธิบดี เมื่อ ค.ศ. 1992 และ ค.ศ. 1996 ที่มหาเศรษฐี รอสส์ เพโรท์ (Ross Perot) ลงสมัครซึ่งประชาชนชาวอเมริกันให้ความสนใจมากพอสมควร)

ในการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี จะมีการรณรงค์หาเสียงของนักการเมืองที่สมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งทางการเมืองอื่น ๆ พร้อมกันด้วย จำนวนหนึ่งในสามของสภาจะมีการเลือกตั้งผู้ว่าการมลรัฐบางมลรัฐ และมีการเลือกสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งมลรัฐ นอกจากนี้บางมลรัฐอาจจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพื่อปรึกษาประชาชนในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองไปพร้อมๆ กันด้วย

สื่อมวลชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งโทรทัศน์จะรายงานกิจกรรมของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีของพรรคเดโมแครทและรีพับลิกันวันละหลายต่อหลายครั้ง

ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งสองพรรคจะต้องตระเวนหาเสียงไปในดินแดนอันกว้างใหญ่ไพศาลของสหรัฐอเมริกา ดังนั้นจึงเหน็ดเหนื่อยยิ่ง และต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมากมายนับไม่ถ้วน

ประชาชนและสื่อมวลชนต่างๆ ก็จะพากันจับตามองความเคลื่อนไหวส่วนตัวของผู้สมัครตลอดจนครอบครัว วิเคราะห์เนื้อหาของสุนทรพจน์ที่ผู้สมัครกล่าวในที่ต่างๆ และบรรดาที่ปรึกษาใน

การรณรงค์หาเสียงก็จะช่วยกันสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของผู้สมัครฯ

ในสมัยแรกๆ ที่มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา ผู้สมัครจะหาเสียงด้วยตัวเอง แต่ในปัจจุบันนี้มีคณะที่ปรึกษาจำนวนมากโดยมีการจัดตั้งเป็นกองบัญชาการวางแผนในการรณรงค์หาเสียง ซึ่งคณะที่ปรึกษาเหล่านี้จะวางแผนหาหนทางที่จะทำให้บัญชีรายชื่อคณะผู้เลือกตั้งของพรรคได้รับชัยชนะจาก Electoral Vote ในมลรัฐต่างๆ มากกว่าชัยชนะจากคะแนนเสียงของประชาชน (Popular Vote) ทั้งสหพันธ์

2.1 คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา

(1) ผู้สมัครต้องมีคุณสมบัติตามที่รัฐธรรมนูญสหพันธ์กำหนดไว้ กล่าวคือ

- เป็นพลเมืองแห่งสหรัฐอเมริกา โดยกำเนิดมีอายุอย่างต่ำ 35 ปี และมีถิ่นพำนักถาวรอยู่ในสหรัฐ

ข. ไม่เคยได้รับการเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีมาแล้ว 2 ครั้ง (การแก้ไขรัฐธรรมนูญสหพันธ์ ครั้งที่ 22)

ค. ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นรองประธานาธิบดีต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีวันแต่ต้องไม่เป็นพลเมืองในมลรัฐเดียวกับ ประธานาธิบดี

(2) นอกจากเงื่อนไขที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญสหพันธ์แล้ว อาจมีกฎหมายของมลรัฐกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมอีกก็ได้ เช่น กำหนดวันปิดรับสมัครหรือข้อกำหนดที่อาจพิจารณาได้ว่าเป็นการกีดกันในทางปฏิบัติแก่ผู้สมัครจากพรรคเล็กๆ หรือผู้สมัครอิสระ เช่น มลรัฐฟลอริดามีกฎหมายบัญญัติว่าผู้สมัครจากพรรคขนาดเล็กต้องแสดงหลักฐานเป็น

บัญชีรายชื่อผู้สนับสนุนพร้อมทั้งลายเซ็นอย่างน้อย ร้อยละหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และหลักฐานที่แสดงว่าการสมัครรับเลือกตั้งเป็น ประธานาธิบดีของบุคคลดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคอนเวนชันในระดับชาติของพรรค การเมืองที่บุคคลดังกล่าวสมัคร ฯลฯ ในนามของ พรรค (Florida Statutes 103, 021-4)

มลรัฐเคนตักกีมีกฎหมายกำหนดว่าผู้สมัครจากพรรคขนาดเล็กจะมีสิทธิลงสมัครต่อเมื่อ ในการเลือกประธานาธิบดีครั้งที่ผ่านมามีผู้สมัครของ พรรคการเมืองดังกล่าวได้คะแนนเสียงระหว่าง 2 ถึง 20%

ผู้สมัครอิสระของมลรัฐเคนตักกีจะต้องเสนอคำร้องพร้อมลายเซ็นผู้สนับสนุนอย่างน้อย 5,000 คน ก่อนวันเลือกตั้ง 68 วัน (ธรรมนูญของ มลรัฐเคนตักกี 118.015)

ในมลรัฐนิวยอร์ก พรรคการเมืองขนาดเล็กจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรคได้ต่อเมื่อผู้สมัครเป็นผู้ว่าการ มลรัฐนิวยอร์กในนามของพรรคการเมืองดังกล่าว ในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมามีผู้สมัครได้รับคะแนนเสียงไม่ น้อยกว่า 50,000 คะแนน (New York Election Law, 6-128, 6-142 และ 6-144)

2.2 จำนวนของผู้สมัครเป็น ประธานาธิบดี

จำนวนของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น ประธานาธิบดีเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ค.ศ. 1960 มี จำนวน 5 คน ค.ศ. 1964 มีจำนวน 6 คน ค.ศ. 1968 มีจำนวน 15 คน ค.ศ. 1984 มีจำนวน 18 คน และ ค.ศ. 1992 มีจำนวน 23 คน

ตามปกติแล้ว ผู้สมัครคนอื่น ๆ นอกเหนือ จากผู้สมัครของพรรคเดโมแครตและพรรคริพับลิกัน แล้ว ไม่มีความสำคัญอย่างใดในการแข่งขันเลือกตั้ง

เป็นประธานาธิบดีของสหรัฐ ผู้สมัครเหล่านี้จะมาจากพรรคการเมืองซึ่งจัดตั้งขึ้นในระยะเวลาไม่นาน ก่อนการเลือกตั้ง เช่น พรรคลิเบอร์ตาเรียน พรรค คอมมิวนิสต์ พรรคอปโปวลิสต์ พรรคคนงานแห่ง โลก พรรคอเมริกัน พรรคสันนิบาตคนงาน ฯลฯ

อย่างไรก็ตามในการเลือกตั้งประธานาธิบดี บางสมัยอาจปรากฏผู้สมัครที่มีความเด่นดังในระดับ ชาติที่ทำความวิตกกังวลให้ผู้สมัครของพรรคเดโมแครตหรือพรรคริพับลิกัน เนื่องจากผู้สมัครดังกล่าว มากเป็นผู้สมัครที่ผิดหวังจากการคัดเลือกของพรรค ในที่ประชุมคอนเวนชัน เช่น ใน ค.ศ. 1912 อดีต ประธานาธิบดีธีโอดอร์ รูสเวลท์ ของพรรคริพับลิกันเคยลงสมัครในนามของพรรค PROGRESSIVE และได้รับคะแนนเสียงถึง 27% ของผู้ที่มาออกเสียงเลือกตั้ง

ใน ค.ศ. 1948 J. STROM THURMOND สมัครในนามพรรค STATES'S RIGHT และ HENRY WALLACE สมัครในนามของพรรค PROGRESSIVE ต่างได้รับคะแนนมากกว่า 5% ของผู้ที่มาออกเสียงเลือกตั้ง

ค.ศ. 1968 ผู้ว่าการ GEORGE WALLACE แห่งมลรัฐอลาบามาของพรรคเดโมแครต ลงสมัคร ในนามพรรค AMERICAN INDEPENDENCE ได้รับ คะแนนเสียงถึง 13.5% ของผู้ที่มาออกเสียงลงคะแนน

ค.ศ. 1980 ผู้สมัครอิสระ JOHN ANDERSON อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ พรรคริพับลิกัน ได้รับคะแนนเสียง 6.6% ของผู้ที่มาออกเสียงลงคะแนน

ค.ศ. 1992 มหาเศรษฐีพันล้านชาวเท็กซัส ROSS PEROT ได้รับคะแนนเสียงถึง 18.91% และในการลงสมัครรับเลือกตั้งครั้งที่สองเมื่อ ค.ศ. 1996 ได้คะแนนเสียงประมาณ 8% ของผู้ที่มาออกเสียงลงคะแนน

2.3 เงินช่วยเหลือในการโฆษณาหาเสียงของผู้สมัคร

(1) เงินสนับสนุนจากรัฐ กฎหมายว่าด้วยการให้เงินสนับสนุนการรณรงค์หาเสียงการเลือกตั้งประธานาธิบดีกำหนดให้ผู้สมัครที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคอนเวนชันของพรรคการเมืองมีสิทธิได้รับเงินสนับสนุนของรัฐ ภายใต้เงื่อนไขว่าในการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งที่ผ่านมา ผู้สมัครของพรรคการเมืองดังกล่าวนั้นได้รับคะแนนเสียงมากกว่า 25% ของผู้ที่มาออกเสียงลงคะแนน (เงินสนับสนุนจากรัฐในการเลือกตั้งประธานาธิบดีเมื่อ ค.ศ. 1992 เป็นจำนวน 55.2 ล้านดอลลาร์)

ผู้สมัครที่ประสงค์จะได้รับเงินสนับสนุนดังกล่าวต้องร้องขอต่อคณะกรรมการเลือกตั้งแห่งสหพันธรัฐภายใน 14 วัน นับจากวันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคอนเวนชันของพรรค

ในการขอรับเงินสนับสนุนจากรัฐ ผู้สมัครมีพันธกรณีที่จะต้องทำบัญชีการใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียงเสนอต่อคณะกรรมการแห่งสหพันธรัฐ (FEC) และถูกจำกัดการได้มาซึ่งเงินสนับสนุนการเลือกตั้งเพียงจากสามแหล่งดังต่อไปนี้เท่านั้น คือ เงินสนับสนุนจากรัฐ เงินที่อาจเหลือจากการโฆษณาหาเสียงในการหยั่งเสียงเบื้องต้น และเงินสนับสนุนจากกองทุนส่วนบุคคลหรือครอบครัวที่ต่ำกว่า 50,000 ดอลลาร์

ตามบัญชีค่าใช้จ่ายที่จัดพิมพ์ขึ้นโดยคณะกรรมการเลือกตั้งแห่งสหพันธรัฐ (FEC) ในการหาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีเมื่อ ค.ศ. 1992 ปรากฏว่าการโฆษณาหาเสียงของอดีตประธานาธิบดี BUSH เป็นเงิน 73.1 ล้านดอลลาร์ และของ

ประธานาธิบดี CLINTON เป็นเงิน 74.3 ล้านดอลลาร์

คณะกรรมการเลือกตั้งแห่งสหพันธรัฐ (FEC) มีมติเมื่อ 11 กรกฎาคม 1983 ตกลงให้เงินสนับสนุนแก่ผู้สมัครที่เป็นตัวแทนของพรรคขนาดเล็ก โดยมีเงื่อนไขว่าถ้าคะแนนของผู้สมัครสูงกว่า 5% ของผู้ที่มาออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งหรือถ้าในการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งที่ผ่านมา ผู้สมัครของพรรคการเมืองดังกล่าวได้รับคะแนนเสียงมากกว่า 5% ของผู้ที่มาออกเสียงเลือกตั้ง

(2) เงินสนับสนุนจากเอกชน ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีที่ไม่ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐ จะไม่ถูกจำกัดการใช้จ่ายเงินในการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งแต่อย่างใด แต่ทั้งนี้ก็มีเงื่อนไขว่าผู้สมัคร ดังกล่าวจะรับเงินบริจาคจากเอกชนได้เพียงไม่เกินรายละ 1,000 ดอลลาร์เท่านั้น

ผู้สมัครที่รับเงินสนับสนุนจากรัฐนั้น จะรับเงินบริจาคโดยตรงจากเอกชนไม่ได้ แต่อาจได้รับเงินสนับสนุนทางอ้อมของเอกชนจากแหล่งที่มาดังต่อไปนี้

- พรรคการเมืองทุกพรรคสามารถรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครในนามของพรรค อย่างไรก็ตาม ใน ค.ศ. 1992 กฎหมายกำหนดเพดานการใช้จ่ายในการรณรงค์หาเสียงของพรรคการเมืองไว้เป็นเงิน 10,100,000 ดอลลาร์

- กลุ่มบุคคลที่มีจำนวน 50 คน เป็นอย่างน้อยรวมตัวกันเป็นคณะกรรมการเพื่อกิจกรรมทางการเมือง (PAC) อาจดำเนินการโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนหรือต่อต้านผู้สมัครคนใดคนหนึ่งโดยมีค่าใช้จ่ายในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่เป็นอิสระ

ค่าใช้จ่ายที่เป็นอิสระหมายความว่า เป็นค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปโดยปราศจาก “การร่วมมือ การตกลง การร้องขอ การแนะนำ หรือการปรึกษา

โดยตรงหรือโดยอ้อม” จากผู้สมัครหรือจากคณะผู้ร่วมการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร (UNITED STATES CODE, TITRE 2 431)

ยอดเงินค่าใช้จ่ายที่เป็นอิสระนี้ไม่มีขีดจำกัด แต่ต้องแจ้งให้ FEC ทราบ

ใน ค.ศ. 1992 กลุ่มคณะกรรมการเพื่อกิจกรรมทางการเมือง (PAC) ได้ใช้จ่ายเงินไปในการสนับสนุน BUSH จำนวน 9.2 ล้านดอลลาร์ และเพื่อต่อต้าน CLINTON จำนวน 3 ล้านดอลลาร์

ในขณะเดียวกันสนับสนุน CLINTON 300,000 ดอลลาร์ ต่อต้าน BUSH 40,000 ดอลลาร์

เอกชนอาจให้การสนับสนุน PAC เป็นรายปี ไม่เกินจำนวน 5,000 ดอลลาร์ และสนับสนุนพรรคการเมืองไม่เกิน 20,000 ดอลลาร์ (UNITED STATES CODE, TITRE 2, 441a)

2.4 บทบาทของวิทยุ-โทรทัศน์ในการเลือกตั้งประธานาธิบดี

วิทยุและโทรทัศน์มีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ชาวอเมริกันประมาณ 60% ติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวของผู้สมัครทางโทรทัศน์ทุกวัน นับตั้งแต่มีการเริ่มรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

(1) หลักจริยธรรมของสื่อสารมวลชนในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุโทรทัศน์

ตามหลักการแล้วผู้สมัครมีสิทธิโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ ได้อย่างอิสระเสรี อย่างไรก็ตาม หลักการดังกล่าวเคยคู่ขนานกับลัทธิคำสอนจริยธรรม (FAIRNESS DOCTRINE) ที่มีหลักการสำคัญคือโอกาสอันทัดเทียมกันของการเข้าถึงสื่อแห่งข้อมูลข่าวสาร

ลัทธิคำสอนจริยธรรมดังกล่าวนี้กำกับกลไกทั้งปวงของสื่อสารมวลชน ทั้งนี้ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการคมนาคมแห่งสหพันธรัฐ (FEDERAL COMMUNICATIONS COMMISSION) ซึ่งเป็นองค์กรที่คณะกรรมการผู้บริหารมาจากพรรคการเมืองทั้งสิ้น โดยการแต่งตั้งของประธานาธิบดี ประกอบด้วยความเห็นชอบของสภาซีเนท

คณะกรรมการคมนาคมของสหพันธรัฐมีอำนาจเพิกถอนสิทธิในการเผยแพร่ข่าวสารของผู้สมัครทางวิทยุโทรทัศน์ตลอดเวลา โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยคมนาคม ค.ศ. 1934 มาตรา 315 ที่บัญญัติไว้ว่า “ผู้สมัครเข้ารับตำแหน่งต่าง ๆ ของสหพันธรัฐมีโอกาสอันทัดเทียมกันในการเข้าถึงสื่อแห่งข่าวสาร” และมาตรา 315 (A) ที่บัญญัติไว้ว่า “รัฐมีพันธกรณีต้องให้มีการเข้าถึงอย่างยุติธรรมในการเสนอมุมมองของความเห็นที่แตกต่างกันในประเด็นปัญหาการเมืองที่สำคัญ”

คณะกรรมการคมนาคมแห่งสหพันธรัฐเคยกำหนดความชัดเจนของลัทธิคำสอนจริยธรรม (FAIRNESS DOCTRINE) ไว้หลายประเด็นด้วยกัน เช่น ในช่วงเวลาที่มีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ห้ามมิให้มีการฉายภาพยนตร์ที่ผู้แสดงนำลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี (คำตัดสินกรณี ADRIAN WEISS (RONALD REAGAN FILMS) 1976)

- ห้ามแพร่ภาพรายการวาไรตี้หรือรายการทางศาสนาที่มีผู้สมัครเข้าร่วมในรายการ

- ห้ามแพร่ภาพรายการข่าวทางโทรทัศน์ที่มีการปรากฏตัวของประธานาธิบดีอย่างเป็นทางการในช่วงเวลาที่มีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และประธานาธิบดีดังกล่าวประกาศตัวลงสมัครรับเลือกตั้งอีกวาระหนึ่ง (คำตัดสิน กรณี CARTER - MONDALE REELECTION COMMITTEE, 1980)

นอกจากนี้แล้ว ในกรณีที่ผู้สมัครคนใดถูกวิพากษ์วิจารณ์ทางวิทยุหรือโทรทัศน์เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม คุณสมบัติส่วนบุคคลหรือบุคลิกลักษณะ สถานีวิทยุหรือโทรทัศน์ที่เผยแพร่ข้อวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าว ต้องเปิดโอกาสให้ผู้สมัครที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ได้มีโอกาสชี้แจงภายใน 8 วัน นับแต่วันที่มีการเผยแพร่ออกอากาศการวิพากษ์วิจารณ์ (มาตรา 399 (A) แห่งกฎหมายว่าด้วยการคมนาคม)

มาตรา 315 แห่งกฎหมายว่าด้วยการคมนาคม กำหนดความเสมอภาคในโอกาสของการเข้าถึงสื่อแห่งข่าวสาร แต่ในทางปฏิบัติเป็นการยากยิ่งที่จะจัดให้ผู้สมัครทุกคนได้ร่วมอภิปรายหรือได้วาทีทางโทรทัศน์

ด้วยเหตุดังนี้ สภาคองเกรสจึงตรากฎหมายขึ้นมาฉบับหนึ่งใน ค.ศ. 1960 เพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักการในมาตรา 315 เพื่อเปิดโอกาสให้มีการได้วาทีระหว่างจอห์น เอฟ. เคนเนดี และ ริชาร์ด นิกสัน

(2) การได้วาทีและการประชาสัมพันธ์ การเลือกตั้งใน ค.ศ. 1964, 1968 และ 1972 ไม่ปรากฏว่ามีการได้วาทีกันระหว่างผู้สมัครของเดโมแครทและรีพับลิกันแต่อย่างใด

ต่อมาใน ค.ศ. 1976, 1980 และ 1984 สันนิบาตสตรีผู้เลือกตั้งได้ซื้อเวลาจากสถานีโทรทัศน์แห่งหนึ่ง เพื่อดำเนินรายการได้วาทีระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรคเดโมแครทและพรรครีพับลิกัน และระหว่างผู้สมัครเป็นรองประธานาธิบดีของพรรคทั้งสองด้วย

ใน ค.ศ. 1988 และ 1992 คณะกรรมการร่วมระหว่างเดโมแครทและรีพับลิกันได้เป็นผู้ดำเนินรายการแทนสันนิบาตสตรีผู้เลือกตั้ง

โดยใน ค.ศ. 1992 มีการเชิญนายรอส เพอร์รี่ เข้าร่วมได้วาทีด้วย

นอกจากการได้วาทีแล้ว ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดียังอาจออกรายการโทรทัศน์ในลักษณะที่เป็นการประชาสัมพันธ์ตัวเองเหมือนเช่นที่ประธานาธิบดีไอเซนฮาวร์ปฏิบัติใน ค.ศ. 1952 ในรายการ “EISENHOWER ANSWERS AMERICA” ซึ่งในปัจจุบันนี้รายการในลักษณะเช่นนี้ถือว่าเป็นการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพที่สุด พรรคการเมืองทั้งสองพรรคต่างทุ่มเทงบประมาณในการจัดรายการที่มีลักษณะดังกล่าว โดยยอมเสียเงินจ้างพิธีกรค่าตัวแพงซึ่งผู้ชมผู้ฟังชื่นชอบมาเป็นผู้ดำเนินรายการ

ตามมาตรา 315 (B) แห่งกฎหมายว่าด้วยคมนาคมยินยอมให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ฯลฯ ซื้อเวลาโดยไม่มีข้อจำกัดจากสถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุที่ให้บริการเชิงพาณิชย์ เพื่อให้ผู้สมัครฯ ได้ประชาสัมพันธ์ตัวเองตลอดจนเสนอนโยบายต่อประชาชน ทั้งนี้ภายใต้เงื่อนไขว่าสถานีวิทยุและโทรทัศน์ต้องคิดราคาค่าเช่าเวลาในการกระจายเสียงและแพร่ภาพเท่ากับราคาค่าเช่าเวลาที่ถูกที่สุดในช่วงเวลาเดียวกันของผู้เช่าที่ทำธุรกิจการค้าทั่วไป

3. การเลือกตั้งแบบสองขั้นตอน

ในการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา สมาชิกสภาแห่งฟิลาเดลเฟียใช้เวลาอันยาวนานเพื่อตกลงกันถึงวิธีการเลือกตั้งประธานาธิบดี มีผู้เสนอวิธีการเลือกตั้ง ฯลฯ ต่อสมัชชา 3 วิธีการด้วยกัน คือ ให้สภาคองเกรสเป็นผู้เลือกตั้งประธานาธิบดี ให้ประชาชนเลือกตั้งประธานาธิบดีโดยตรง และการเลือกตั้งทางอ้อม

ในที่สุดสมัชชาแห่งฟิลาเดลเฟียก็ตกลงใช้วิธีการเลือกตั้งทางอ้อม ซึ่งเป็นการประนีประนอมระหว่างวิธีการแรกและวิธีการที่สอง กล่าวคือประธานาธิบดีไม่ได้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของ

ประชาชน และไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของรัฐบาล แต่มาจากการเลือกของบุคคลที่เป็นอิสระปราศจากพันธกรณีใดๆ เป็นบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งมาจากทุกมลรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่พิเศษ คือ เลือกตั้งประธานาธิบดี (เดิมนั้น สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งมลรัฐเป็นผู้เลือกคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดี ต่อมาในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 มลรัฐต่างๆ จึงตกลงเห็นชอบให้ประชาชนเป็นผู้เลือกคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดี มลรัฐเซาท์ แคโรไลนา เป็นมลรัฐสุดท้ายที่ตกลงเห็นชอบใน ค.ศ. 1868 ให้ประชาชนเลือกคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดี)

3.1 การเลือกตั้งคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดี ประชาชนชาวอเมริกันผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทุกคนมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดี

(1) ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดี

รัฐธรรมนูญสหพันธ์มาตรา 2 ส่วนที่ 1 กำหนดให้มีการเลือกตั้งในทุกมลรัฐและกำหนดต่อไปว่า ประชาชนชาวอเมริกันทั้งหญิงและชาย (ตามการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญครั้งที่ 19) อายุเกินกว่า 18 ปีบริบูรณ์ (ตามการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญครั้งที่ 26) ซึ่งได้ลงทะเบียนในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาจร่วมออกเสียงลงคะแนน (เลือกประธานาธิบดี)

กฎหมายของสหพันธ์ยังให้อำนาจความสะดวกให้แก่ผู้ป่วยเจ็บและผู้ที่มีอุปสรรคขัดขวางไม่อาจไปออกเสียงเลือกตั้งได้ตามปกติ มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทางไปรษณีย์ (ABSENTEE BALLOT)

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามที่มีการลงทะเบียนไว้ นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุด

อยู่ระหว่าง 70% ถึง 80% ของจำนวนพลเมืองที่มีอายุบรรลุนิติภาวะทางการเมือง

ส่วนผู้ที่มาใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน มีจำนวนปานกลาง กล่าวคือ ใน ค.ศ. 1944 ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งมีจำนวน 56.6% ของจำนวนพลเมืองที่บรรลุนิติภาวะทางการเมือง

ใน ค.ศ. 1962 มีจำนวน 62.8%

ใน ค.ศ. 1988 มีจำนวน 50.1%

และใน ค.ศ. 1992 มีจำนวน 55.2%

(2) จำนวนของคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดีในมลรัฐต่างๆ

ก. จำนวนของคณะผู้เลือกตั้งในแต่ละมลรัฐมีจำนวนเท่ากับจำนวนของสมาชิกสภาซีเนท และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของมลรัฐนั้นๆ (รัฐธรรมนูญสหพันธ์ มาตรา 2 ส่วนที่ 1)

กล่าวโดยสรุป มลรัฐทุกมลรัฐจะมีการเลือกตั้งคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดีซึ่งสมาชิกของคณะผู้เลือกตั้งจะมีจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาองเกรสของมลรัฐนั้น เว้นแต่เขตโคลัมเบียซึ่งเป็นเขตที่ตั้งที่ทำการของรัฐบาลสหพันธ์ รัฐธรรมนูญสหพันธ์กำหนดให้มีคณะผู้เลือกตั้งได้เท่ากับมลรัฐที่มีพลเมืองน้อยที่สุด ในปัจจุบันคือมลรัฐอลาสก้าและเดลาแวร์ ซึ่งมีสมาชิกสภาองเกรส 3 คน ดังนั้นเขตโคลัมเบียจึงมีคณะผู้เลือกตั้งจำนวน 3 คน

จำนวนของคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดีรวมทุกมลรัฐจึงมีจำนวน 538 คน (สมาชิกสภาซีเนท 100 คน สมาชิกสภาผู้แทน 435 คน และคณะผู้เลือกตั้งของเขตโคลัมเบียซึ่งเป็นที่ตั้งรัฐบาลกลางของสหพันธ์อีก 3 คน)

ข. เงื่อนไขในการเสนอตัวเป็นผู้เลือกตั้งประธานาธิบดี รัฐธรรมนูญสหพันธ์กำหนดห้ามสมาชิกสภาซีเนท สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และบุคคลที่มีตำแหน่งหน้าที่กตติเมศักดิ์ หรือมีเงินเดือน

ประจำตำแหน่งซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจแห่งรัฐ เป็นผู้เลือกตั้งประธานาธิบดี (รัฐธรรมนูญสหพันธ์ มาตรา 2 ส่วนที่ 1)

มีข้อสังเกตว่า การที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เช่นนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการแบ่งแยกอำนาจที่มีให้สมาชิกสภานิติบัญญัติมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกหัวหน้าฝ่ายบริหาร ในทำนองเดียวกัน ก็ห้ามบุคคลซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายบริหารมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งประมุขของฝ่ายบริหาร เนื่องจากทำให้ความเป็นอิสระของคณะผู้เลือกตั้งขาดหลักประกัน

การจัดทำบัญชีรายชื่อคณะผู้เลือกตั้งที่เสนอต่อประชาชน เพื่อให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง (ทั้งบัญชี) นั้น แต่ละมลรัฐมีวิธีการจัดทำที่แตกต่างกัน

ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (มีคณะผู้เลือกตั้งใหญ่ 54 คน) บัญชีรายชื่อคณะผู้เลือกตั้งใหญ่ของพรรคเดโมแครท ประกอบด้วยบุคคลที่พรรคกำหนดตัวให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองเกรส (ในการเลือกตั้งครั้งต่อไป)

ในมลรัฐฟลอริดา ผู้ว่าการมลรัฐเป็นผู้กำหนดรายชื่อในบัญชีคณะผู้เลือกตั้งของพรรคการเมือง ทั้งนี้ตามข้อเสนอของคณะกรรมการอำนาจการของพรรคการเมืองนั้น ๆ

ในมลรัฐอิลลินอยส์ แต่ละพรรคจะจัดประชุมคอนเวนชันของมลรัฐเพื่อกำหนดตัวบุคคลที่จะเป็นคณะผู้เลือกตั้งตามบัญชีคณะผู้เลือกตั้งของพรรค

ในมลรัฐนิวยอร์ก คณะกรรมการอำนาจการของพรรคการเมืองแต่ละพรรคเป็นผู้กำหนดรายชื่อบุคคลที่จะเป็นคณะผู้เลือกตั้งตามบัญชีของพรรค

ค. การกำหนดวันออกเสียงคะแนนรัฐธรรมนูญสหพันธ์กำหนดให้มีการออกเสียงลง

คะแนนเลือกตั้งคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดีของมลรัฐต่าง ๆ พร้อมกันทุกมลรัฐ

วันออกเสียงลงคะแนนเลือกคณะผู้เลือกตั้งใหญ่ได้แก่ “วันอังคารถัดจากวันจันทร์แรกของเดือนพฤศจิกายนของปีที่สืต่อจากปีที่มีการเลือกตั้งประธานาธิบดี” (กฎหมายลงวันที่ 1 มี.ค. 1972)

การเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งที่ 64 จึงได้แก่วันอังคารที่ 7 พฤศจิกายน 2543

ง. วิธีการเลือกตั้ง มลรัฐทุกมลรัฐจะจัดให้มีการเลือกตั้งคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดีตามกฎเกณฑ์ที่สภานิติบัญญัติของแต่ละมลรัฐจะกำหนดขึ้น เว้นแต่การเลือกตั้งคณะผู้เลือกตั้งของดิสตริกโคลัมเบีย ที่สภาองเกรสเป็นผู้กำหนดวิธีการ (ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 23)

ในทางปฏิบัติแล้ว การเลือกตั้งคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดีของทุกมลรัฐมีวิธีการเลือกตั้งที่เหมือนกัน เว้นแต่วิธีการเลือกตั้งของมลรัฐเมน

มลรัฐทั้ง 49 มลรัฐและดิสตริกโคลัมเบีย ต่างก็ใช้วิธีการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อเสียงข้างมากรอบเดียว (เสียงข้างมากธรรมดา)

ผู้ออกเสียงเลือกตั้งจะทราบจากบัตรออกเสียงเลือกตั้ง หรือจากเครื่องออกเสียงเลือกตั้งรายชื่อของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สัมพันธ์กับบัญชีรายชื่อของคณะผู้เลือกตั้ง กล่าวอีกนัยหนึ่งบัตรหรือเครื่องออกเสียงเลือกตั้งจะแสดงให้เห็นทราบว่าถ้าต้องการเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีคนใด ผู้เลือกตั้งจะต้องออกเสียงลงคะแนนเลือกคณะผู้เลือกตั้งตามบัญชีชุดใด โดยการที่บัตรหรือเครื่องออกเสียงเลือกตั้งจะระบุไว้ว่า “คณะผู้เลือกตั้งสำหรับ (ชื่อของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี)” หรืออาจจะระบุชื่อของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีไว้

โดยตรงเลย ซึ่งมลรัฐส่วนใหญ่จะใช้วิธีการดังกล่าวนี้

การเลือกตั้งคณะผู้เลือกตั้งเป็นการเลือกตั้งทั้งบัญชีรายชื่อ กล่าวคือ ผู้เลือกตั้งไม่อาจเลือกออกเสียงลงคะแนนให้กับ “คณะผู้เลือกตั้ง” ตามบัญชีรายชื่อเพียงบางคนได้

อย่างไรก็ตาม ในบางมลรัฐยินยอมให้มีการออกเสียงลงคะแนนเลือกบุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้สมัครด้วยการระบุชื่อบุคคลดังกล่าวลงในบัตรออกเสียงเลือกตั้ง (WRITE - IN)

ในมลรัฐเนวาดา ผู้ออกเสียงลงคะแนนมีสิทธิที่จะออกเสียงด้วยการแสดงเจตนาว่า “ไม่เลือกผู้ใด”

ระบบการเลือกตั้งคณะผู้เลือกตั้งใหญ่ในทุกมลรัฐใช้กฎเกณฑ์ที่เรียกว่า “ผู้ชนะได้ไปทั้งหมด” (WINNER TAKES ALL) กล่าวคือ บัญชีรายชื่อคณะผู้เลือกตั้งใหญ่ที่ได้คะแนนเสียงมากที่สุดเป็นบัญชีของพรรคการเมืองใด หรือผู้สมัครคนใดก็ได้ (อย่างไม่เป็นทางการ) ว่า ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนั้นได้คะแนนเสียงของคณะผู้เลือกตั้งแห่งมลรัฐนั้นทั้งหมด

อย่างไรก็ดี มลรัฐเมน (MAINE) มีระบบการเลือกตั้งที่แตกต่างจากมลรัฐอื่นๆ กล่าวคือ มลรัฐเมนมีคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดี 4 คน มีการเลือกตั้งคณะผู้เลือกตั้ง 2 คน โดยเป็นการเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อแบบเสียงข้างมากรอบเดียว ส่วนคณะผู้เลือกตั้งใหญ่อีก 2 คน แต่ละคนจะได้รับการเลือกตั้งจากเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของมลรัฐเมนเขตละ 1 คน (มลรัฐเมนมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 คนจึงมี 2 เขตเลือกตั้ง โดยเป็นการเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากรอบเดียว ดังนั้น ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งแต่ละคนของมลรัฐเมนจึงมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกคณะผู้เลือกตั้งของมลรัฐเมนได้เพียง 3 คน กล่าวคือ เลือกตาม

บัญชีรายชื่อ 2 คน และเลือกอีก 1 คน ในเขตการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของตน ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการเลือกให้กับเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้ง ด้วยเหตุดังนี้ ในการเลือกตั้งประธานาธิบดีบางครั้ง คณะผู้เลือกตั้งของมลรัฐเมนจึงอาจเป็นคณะผู้เลือกตั้งที่ไม่ใช่ของพรรคการเมืองหรือผู้สมัครเดียวกัน

กล่าวได้ว่า คณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดีที่ได้รับเลือกตั้งนี้ ได้รับเลือกตั้งมาอย่างมี “พันธะ” ถึงแม้รัฐธรรมนูญจะไม่ได้กำหนดว่าคณะผู้เลือกตั้งต้องมีพันธะตามที่ได้แสดงเจตนาไว้ต่อสาธารณะว่าตนจะเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรคการเมืองใด พรรคการเมืองหนึ่ง หรือจะเลือกผู้ใดคนหนึ่ง แต่ในทางปฏิบัติหลังจากที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดีแล้ว คณะผู้เลือกตั้งไม่มีอำนาจที่จะออกเสียงลงคะแนนเลือกบุคคลอื่นนอกเหนือไปจากบุคคลที่ตนได้แสดงเจตนาไว้ต่อสาธารณะ

หลังจากที่ได้รับเลือกตั้งแล้ว ในช่วงเดือนธันวาคม คณะผู้เลือกตั้งจะประชุมกันที่เมืองหลวงของมลรัฐที่ตนได้รับเลือกตั้ง เพื่อออกเสียงลงคะแนนเลือกประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดี ขั้นตอนนี้ไม่ผู้จะมีความสำคัญและไม่ได้รับความสนใจจากมหาชนและสื่อมวลชนแต่อย่างใด เนื่องจากเป็นที่ทราบกันล่วงหน้าแล้วว่าคณะผู้เลือกตั้งของมลรัฐนั้นๆ จะออกเสียงเลือกผู้ใดเป็นประธานาธิบดี กล่าวคือ สดแล้วแต่ว่าคณะผู้เลือกตั้งที่ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งของมลรัฐดังกล่าวเป็นคณะผู้เลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อของพรรคเดโมแครทหรือพรรครีพับลิกัน ถ้าเป็นคณะผู้เลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อของพรรคเดโมแครทก็ย่อมเป็นธรรมดาที่คณะผู้เลือกตั้งของมลรัฐดังกล่าวจะออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรคเดโมแครท ศาลสูงของสหรัฐอเมริกาได้เคยมี

คำพิพากษาในคดี RAY V. BLAIR (1952) รับรองความชอบด้วยกฎหมายของลักษณะบังคับให้ต้องมีการปฏิบัติตามของคำมั่นสัญญาที่บรรดาคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดีได้เสนอไว้ต่อประชาชน อย่างไรก็ตามในขณะที่มีการประกาศผลเป็นทางการคณะผู้เลือกตั้งคนใดคนหนึ่งย่อมอาจเปลี่ยนแปลงเจตนารมณ์เดิมที่ตนเคยแสดงไว้ได้เสมอ กรณีตามที่กล่าวมานี้ เคยเกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1969 คณะผู้เลือกตั้งของมลรัฐ เซาท์ แคโรไลนา ซึ่งเป็นคณะผู้เลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อที่พรรครีพับลิกันจัดทำขึ้น ตามประเพณีปฏิบัติแล้ว คณะผู้เลือกตั้งดังกล่าวจะต้องออกเสียงลงคะแนนเลือกนายริชาร์ด นิกสัน ซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรครีพับลิกัน แต่ปรากฏว่าสมาชิกคนหนึ่งของคณะผู้เลือกตั้งได้ออกเสียงลงคะแนนเลือก นายจอร์จ วอลเลซ ต่อมาสภาองเกรสซึ่งเป็นองค์กรวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเกี่ยวกับการเลือกตั้งประธานาธิบดีได้วินิจฉัยชี้ขาดว่าการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดีของมลรัฐเซาท์ แคโร

ไลนา ดังกล่าวนั้นชอบด้วยกฎหมาย (Le Monde, No 8 Janvret 1969 : อ้างไว้ใน Andre'HAURIU, Droit Constitutionne et Institutions Politiques, Paris, Editions Monchrestien, 1979)

หลังจากที่คณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดีของมลรัฐต่างๆ ดำเนินการเลือกตั้งประธานาธิบดีเสร็จสิ้นแล้ว คณะผู้เลือกตั้งของมลรัฐก็จะเสนอชื่อผู้ที่สมควรได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีต่อประธานสภาซีเนท ซึ่งประธานสภาซีเนทจะประกาศอย่างเป็นทางการในที่ประชุมของสภาองเกรส ผลของการเลือกตั้งประธานาธิบดีของคณะผู้เลือกตั้งทุกมลรัฐว่า บุคคลใดที่ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา ต่อจากนั้นประธานสภาซีเนทก็จะส่งชื่อประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีต่อประธานศาลสูงเพื่อให้ประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีทำพิธีสาบานตนเข้ารับตำแหน่งอย่างเป็นทางการต่อไป